

len indskrænkede sig til visse Maaneder af Aaret, og at man altsaa kun skulde tage de Priser, der gjaldt i den Tid; men nu er Forholdet jo meget forandret, da der drives Kornhandel i enhver Maaned af Aaret. Det vilde maaskee da være rigtigst at sætte Priserne ikke, enten som det skeer nu, eller som den ærede Forslagsstiller vil have det, men for enhver Maaned i Aaret, og det vilde maaskee ogsaa være rigtigst at sætte den for en snevrere Kred, saaledes at Kapitelstarten kun gjaldt for disse snevrere Kredse, idet der er meget betydelig Forskiel paa Værdien og Godheden af Kornet i de forskjellige Egne. Det kan saaledes, som Forholdet er nu, komme En. tilgode, at der i en Egn, hvor han slet ikke boer, er ganske fortreffeligt Byg eller Hvede og omvendt. Der vilde, saaledes ogsaa kunne være Spørgsmaal om at tage i Betragtning den store Forskiel, der nu, imod den Tid, er paa de Kornvarer, der bringes til Markedet, og hvis Værdi skal fastsættes; man havde dengang en almindelig Idee om, at Kjøbmandskornet var af ens Værdi, men nu er det overordentlig forskjelligt. Men alle disse Betragtninger forekomme mig at ligge udenfor Sagen. Den ærede Forslagsstiller vil have et Brud paa bestaaende Kontrakter, uden at nogen af Parterne i en saadan Mængde have meldt sig for at faae noget Andet sat i Stedet; dette forekommer mig ikke er nødvendigt. Dersom dette Lovforslag skulde gaae videre, komme vi derfor vistnok til at indskrænke os til de mulige Forandringer, som den ærede Forslagsstiller ønsker i § 1, og som maaskee flere kunde slutte sig til, nemlig at tilkalde flere Mænd til at fastsætte Prisen; men jeg forstaaer da ikke, hvorfor han vil beholde de geistlige Dvirigheder og affætte de verdslige; thi man maa erindre, at de geistlige Dvirigheder ere langt mere personlig interesserede i Priserne paa Korn end de verdslige; det kunde altsaa synes rimeligt, at man beholder begge Dvirigheder, naar dog Dvirighederne skulle med. Iøvrigt skal jeg indrømme, at det maaskee kan være hensigtsmæssigt at tilkalde nogle flere Mænd til at fastsætte Priserne; men dette er ikke af saa stor Vigtighed, at jeg finder, at det derfor er nødvendigt at forhandle denne Lov videre.

Hvad § 2 angaaer, vil den ærede Forslagsstiller vistnok selv indsee Umuligheden af at føre den igjennem, og jeg vil derfor tage mig den Frihed at forespørge, om han ikke skulde finde sig foranlediget til, nu da vi ere komne ind paa det nye Aar og sandsynligviis kun skulle være her kort Tid, at tage sit Forslag tilbage.

Licht: Det er ganske vist, at det er af overordentlig stor Vigtighed, at Kapitelstarten bestemmes saa nøjagtigt som muligt, og at Middelpriserne paa Kornvarer sættes saa overeensstemmende med Nødsfordigheden som muligt; thi der er en overordentlig stor Mængde Delsler, som skee efter Kapitelstarten, og dersom man altsaa kunde tænke, at Kapitelstarten et Aar blev 1 Mk. lavere eller 1 Mk. høiere end den rette Priis, vilde det give Anledning til, at en særdeles stor Pengesum blev betalt for meget eller for lidt. Men paa den anden Side maa det indrømmes, at hvilken Maade man saa vælger at sætte Kapitelstarten paa, vil man aldrig naae det absolut Rigtige, og det af den Grund, at der ikke er noget absolut Rigtigt i saa Henseende. Det er et Ideal; det er Noget, som man ikke kan gribe, Noget, som man ikke kan beregne; det kommer altid mere eller mindre an paa et Skøn, og man kan kun naae det Rette tilnærmelsesviis. Spørgsmaalet bliver altsaa her for det Første: Er den Maade, hvorpaa Kapitelstarten nu sættes, ikke saaledes, at den tilnærmelsesviis naaer det Rette, eller maa den forkastes, og maa man erkjende, at den ikke nærmer sig til det Nødsfordige, og dernæst: Vil det Forslag, her er bragt frem, skaffe os noget Bedre, end det vi nu have, og har man nogen Sikkerhed for, at der ved dette Lovforslag vil kunne tilveiebringes en større Nærmelse til Nødsfordigheden end det, vi nu have, eller indeholder det maaskee noget Godt eller Rigtigt, men ved Siden deraf noget Ufuldkomment eller saadanne Mangler, der ophæve de Fortrin, det kunde have. Jeg skal nu til det første Spørgsmaal efter min Overbeviisning svare, at jeg troer, at Kapitelstarten sættes saa tilnærmelsesviis det Nødsfordige, saa at der ingen Grund er til at klage; jeg troer, at man ved den Maade, hvorpaa Kapitelstarten